Kourulan hoitosuunnitelma 2026

Lappeenranta

Sisällys

1 Alueen sijainti ja kuvaus....2
2 Yleisesti metsänhoidosta....2
3 Kohteen hoidon tavoitteet....3
4 Kohteelle suunnitellut toimenpiteet....4
4.1 Puustonhoito....4
4.2 Reitit ja turvallisuus....4
4.3 Luonnon monimuotoisuus....4
4.4 Hoidon toteutus....5
5 Viheralueanalyysi....6
6 Monimuotoisuustarkastelu....7
7 Puustotiedot....8
8 Alueen metsien kunnossapitoluokat....9
9 Osallisuus ja vuorovaikutus....10
10 Arvioitu toteutusaikataulu ja työmenetelmät....12
10.1 Aikataulu....12
10.2 Työmenetelmät....12
11 Asemakaavatilanne....13
12 Maisematyöluvan tarve....14
13 Liitteet....15
13.1 Kourulan toimenpidekartta....15

LUONNOS 6.1.2026

1 Alueen sijainti ja kuvaus

Kourulan hoidettava metsäalue sijaitsee Lappeenrannan keskusta-alueen länsipuolella. Alue rajautuu pohjoisessa Helsingintiehen ja etelässä lentokentän alueeseen. Aluetta ympäröi asuinalueet, jonka vuoksi metsällä on merkittävä rooli lähivirkistyskohteena. Hoitosuunnitelman kokonaispinta-ala on noin 5,4 hehtaaria.

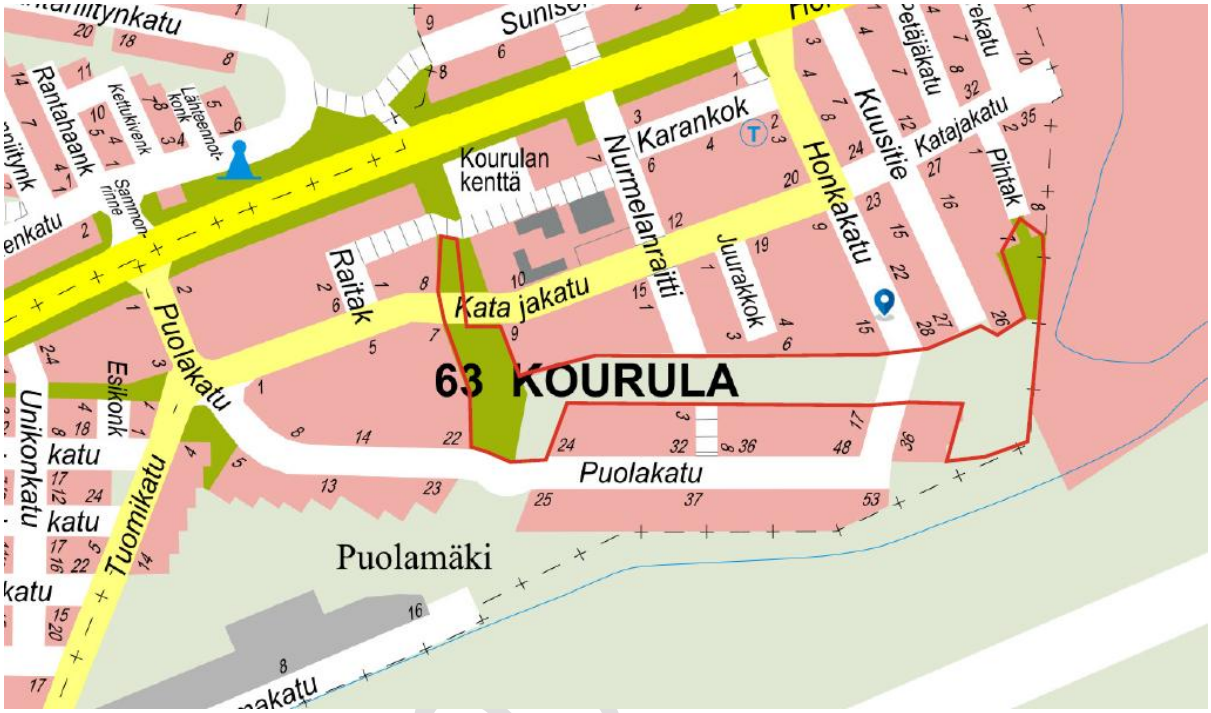

2 Yleisesti metsänhoidosta

Taajamametsien hoito eroaa perinteisestä talousmetsien hoidosta. Hoidon tavoitteena ei ole puuntuotanto, vaan viihtyisän, turvallisen, monimuotoisen ja elinvoimaisen metsäympäristön säilyttäminen asukkaiden lähivirkistysalueena. Alueita hoidetaan pääosin jatkuvapeitteisen kasvatuksen periaattein, jolloin metsän peitteisyys ja metsäinen ilme säilyvät mahdollisimman hyvin kaikissa kehitysvaiheissa. Tämän vuoksi myös alikasvoksen ja pienpuuston hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota, jotta alueelle kehittyy uusia puusukupolvia vanhempien puiden rinnalle. Samalla turvataan luonnon monimuotoisuutta, eri-ikäisen puuston jatkuvuutta sekä metsän kykyä sopeutua tulevaisuuden muutoksiin.

Alueen hoidolla pyritään ylläpitämään puuston elinvoimaa ja siten pitkittää sen elinikää. Elinvoimainen puusto lisää viihtyvyyttä ja edistää alueen virkistyskäyttöä ja turvallisuutta. Se myös ennalta ehkäisee laajamittaisten metsätuhojen muodostumisen. Elinvoimaisen puuston hoito on taloudellisempaa. Puun kaadot voidaan toteuttaa harkitummin. Esimerkiksi kaatosuunnat ovat epävarmempia heikkokuntoisella puustolla.

LUONNOS

Yllä olevan puuston lisäksi hoidetaan alikasvosta. Pyrkimyksenä on kasvattaa alikasvoksesta uusi puusukupolvi tulevaisuutta silmällä pitäen. Näin varmistetaan metsän jatkuvuus ja se, että myös tulevaisuuden asukkaat pääsevät nauttimaan metsäisestä ympäristöstä, sen virkistysarvoista ja luonnon tarjoamista elämyksistä. Uusien puiden istuttaminen edellyttää laajempia hakkuita ja maanmuokkausta. Muun muassa tästä syystä puustoa pyritään kasvattamaan ns. eri-ikärakenteisesti eli alikasvosta ja yllä olevaa puustoa yhtäaikaisesti. Jos kumpaakaan kasvatusjaksoa ei hoida, puusto riukuuntuu, latvusto supistuu, siemennyskyky heikkenee ja puuston eliniän odote laskee.

Tonttien läheisyydessä pyritään lisäämään tonttien valoisuutta, parantamaan turvallisuutta sekä helpottamaan kiinteistöjen hoitoa. Tämän vuoksi alueelta voidaan poistaa huonokuntoisia tai vaurioituneita puita, jotka voivat aiheuttaa riskiä rakennuksille, pihoille tai alueella liikkuville. Vastaavasti tontin reunojen suojavaikutusta voidaan parantaa tekemällä peittävälle latvustolle lisätilaa. Halutessaan asukkaat voivat tonttien rajassa pidättäytyä hoidosta ja painottaa luonnonmukaisempaa hoitoa.

Hoidettavalle alueelle jätetään myös luonnontilaisia osuuksia. Nämä vahvistavat alueen monimuotoisuutta toimien peitteisinä siirtymäreitteinä ja piilopaikkoina riistalle. Ne myös tarjoavat varjoa ja kosteutta hyönteisille ja muille pieneliöille. Peitteisyys ja alueen käsittelemättä jättäminen lisää metsän tuntua. Maisemallisesti se pehmentää metsänkäsittelyn muutosvaikutusta ja nopeuttaa maaperän elpymistä.

Reittien ympäristössä kiinnitetään huomiota liikkujien turvallisuuteen. Turvallisuusriskejä voivat aiheuttaa putoavat latvat, reitille tulevat oksat, heikot risteysalueen näkyvyydet, reitille kaatuneet rungot. Erityistä huomiota on kiinnitettävä alueilla, joissa asukkaat liikkuvat pyörillä tai sähkökäyttöisillä kevytkulkuneuvoilla. Turvallisuuden tuntua voi lisätä myös syventämällä näkyvyyttä metsäalueen sisälle. Tämä voi olla tarpeen pimeillä tai heikosti valaistuilla alueilla.

3 Kohteen hoidon tavoitteet

Alueen hoito on monitavoitteista, ja siinä huomioidaan alueen käyttäjät, viihtyisyys, luontoarvot, turvallisuus sekä metsän jatkuvuus tuleville sukupolville.

Pitkäjänteisen hoidon tavoitteena on lisätä metsän kykyä sopeutua erilaisiin häiriöihin, kuten hyönteis- ja myrskytuhoihin. Tavoitteeseen pyritään ylläpitämällä puuston lajisto- ja ikärakenteen monipuolisuutta sekä suosimalla metsän luontaista uudistumista. Puustoa uudistetaan vähitellen siten, että alue säilyy jatkuvasti metsäisenä ja elinvoimaisena.

Monimuotoisuutta vahvistetaan jättämällä osia alueesta luonnontilaisemmiksi ja harvemmin hoidettaviksi. Nämä alueet tarjoavat elinympäristöjä monille kasvi- ja eläinlajeille sekä edistävät metsän ekologista toimivuutta. Samalla ne tuovat maisemaan vaihtelua ja korostavat hoidetun ja luonnontilaisemman metsän välistä vaihtelua.

LUONNOS 6.1.2026

4 Kohteelle suunnitellut toimenpiteet

4.1 Puustonhoito

Hoidossa keskitytään aluskasvuston kehittämiseen ja ohjaamiseen siten, että kasvupaikalle luontaisesti parhaiten soveltuvat puuyksilöt saavat riittävästi valoa ja kasvutilaa. Alikasvoksesta muodostuu vähitellen uusi puusukupolvi, joka turvaa metsän jatkuvuutta pitkälle tulevaisuuteen. Alikasvoksessa suositaan eri puulajien sekoittumista, mikä lisää metsän monimuotoisuutta sekä parantaa sen sopeutumiskykyä erilaisiin häiriöihin.

Muutoin puusto pyritään säilyttämään mahdollisimman koskemattomana. Isompia puita poistetaan vain erityisen perustelluista syistä, kuten puun huonon kunnon, vaurioitumisen tai mahdollisen turvallisuusriskin vuoksi. Alueella sijaitsevassa pienpuustossa (alikasvoksessa) tehdään valikoivia metsänhoidollisia toimenpiteitä, joilla ohjataan tulevan puusukupolven kehitystä ja turvataan metsän jatkuvuus pitkälle tulevaisuuteen.

Kaikki hoitotoimenpiteet toteutetaan metsurityönä, mikä mahdollistaa tarkkarajaisen ja ympäristöä säästävän työskentelyn.

Toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti alikasvokseen ja nuoreen puustoon. Elinvoimainen alikasvos pyritään säilyttämään osana metsän tulevaa puusukupolvea ja eri puulajien sekoittumista suositaan metsän monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Alueella ei toteuteta varttuneen puuston harvennuksia, vaan metsän rakenteen kehittäminen perustuu alikasvoksen ja nuoren puuston hoitoon.

4.2 Reitit ja turvallisuus

Alueiden halki kulkevat polut ja kulkureitit pidetään avoimina ja turvallisina käyttäjilleen. Reittien varsilla puustoa ja muuta kasvillisuutta hoidetaan siten, että kulkeminen on sujuvaa ja reitit säilyvät viihtyisinä osana lähivirkistysympäristöä.

Hoidolla parannetaan kulkureittien turvallisuutta poistamalla huonokuntoisia puita sekä muita mahdollisia vaaratekijöitä reittien läheisyydestä. Kasvillisuuden hallitulla hoidolla ylläpidetään myös alueen valoisuutta, mikä lisää turvallisuuden tunnetta ja parantaa reittien käytettävyyttä. Alueen hakkuutähteet kerätään pois, mikä edistää liikkumista ja alueen käytettävyyttä.

4.3 Luonnon monimuotoisuus

Alueen hoidossa huomioidaan luonnon monimuotoisuuden säilyminen ja vahvistaminen. Osa hoitotoimenpiteissä kaadettavista puista jätetään alueelle maapuiksi lahoamaan, jolloin ne tarjoavat elinympäristöjä lukuisille hyönteis-, sieni-, sammal- ja lintulajeille. Monimuotoisuutta edistetään myös ylläpitämällä puulajien monipuolisuutta sekä suosimalla lehtipuita niiden kasvuedellytysten mukaisesti. Lisäksi tavoitteena on säilyttää alueella eri-ikäistä puustoa, mikä lisää metsän rakenteellista monimuotoisuutta ja parantaa sen kykyä sopeutua erilaisiin häiriöihin ja ympäristömuutoksiin.

LUONNOS 6.1.2026

Alueelta poistetaan vieraslajiksi luokiteltua kanukkaa sen leviämisen ehkäisemiseksi ja alueen luontaisen kasvillisuuden turvaamiseksi. Toimenpiteellä edistetään alkuperäisten kasvilajien säilymistä ja vahvistetaan alueen ekologista arvoa.

Paikoitellen alueelle jätetään käsittelemättömiä osuuksia, jotka tarjoavat suojaa ja ravintoa eläimistölle sekä tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

4.4 Hoidon toteutus

Hoitotoimenpiteet ajoittuvat seuraavalle kymmenelle vuodelle (2027–2035). Hoitotöiden toistuvuus kohdistuu ensisijaisesti pienpuuston hoitoon, jota tehdään tarpeen mukaan noin 3–5 vuoden välein. Suunnitelman mukaisia pienpuuston hoitotöitä toteutetaan säännöllisesti, kunnes nuorelle puustolle on muodostunut riittävät kasvuolosuhteet.

Varttuneen puuston osalta hoitotarve on huomattavasti vähäisempi. Suurempia puita poistetaan pääsääntöisesti vain yksittäisinä turvallisuus-, terveys- tai metsänhoidollisin perustein, esimerkiksi silloin, kun puuston kunto heikkenee tautien, tuhohyönteisten tai muiden vaurioiden seurauksena.

Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa vuosien 2027–2037 aikana.

Kohdekohtaiset hoitotoimenpiteet on kuvattu tarkemmin suunnitelman liitteessä 13.1 esitetyssä toimenpidekartassa.

LUONNOS 6.11.2026

5 Viheralueanalyysi

Toimenpidealue on merkittävä lähivirkistysalue, jonka halki kulkee alueen asukkaiden aktiivisesti käyttämä polku. Metsä aluetta käytetään päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun ja luonnossa virkistäytymiseen. Metsä tarjoaa lähialueen asukkaille helposti saavutettavan ympäristön ulkoiluun, liikuntaan ja luonnon kokemiseen. Alueen hoidossa huomioidaan sen merkitys lähivirkistysalueena sekä turvallisen ja viihtyisän ulkoiluympäristön säilyttäminen. Toimenpiteillä pyritään turvaamaan polkuverkoston käytettävyys, parantamaan kulkureittien turvallisuutta sekä ylläpitämään metsän virkistysarvoja pitkällä aikavälillä. Hoidon yhteydessä säilytetään alueen metsäinen rakenne riittävän yhtenäisenä, jotta se toimii ekologisena yhteytenä ja kulkureittinä alueen eläimistölle.

6 Monimuotoisuustarkastelu

Alue on pitkälti lehtipuu- ja mäntyvaltaista tuoretta kangasta. Ekologiselta tilaltaan alue on hyvässä kunnossa ja toimii hyvänä viheryhteytenä ympäröiviin alueisiin. Alue 2 on hyvin nuorta, mutta lähes kokonaan lehtipuita ja mahdollisesti kehittymässä kohti lehtoa. Alueen 2 monimuotoisuuden tukemisessa erityisesti nuorien kuusien poisto ja nuoren lehtipuun kevyt harvennus ovat hyviä menetelmiä. Muutoin alueilla tehtävä pienpuuston hoito tulisi pitää kevyenä, jotta metsällä on mahdollisuus kehittyä kohti varttuneempaa, monimuotoista metsää. Erityisesti suuret ja kasvatusikäiset haavat tulisi säilyttää, sillä alueen kehittyessä on mahdollista, että siitä muodostuu liito-oravan elinympäristö. Monimuotoisuutta voidaan lisätä tekemällä pienpuuston hoitoa myös laikkumaisesti, jolloin metsään syntyy luonnollisia aukkoja sekä tiheämpiä kohtia. Lahopuun jättäminen hoitotoimien yhteydessä olisi myös monimuotoisuutta edistävää. Erityisesti alue 1 hyötyisi lahopuun lisäämisestä. Tähtimerkin kohdalla on pensaskanukkaa, joka on määritelty haitalliseksi vieraslajiksi ja se olisi hyvä poistaa metsänhoidon yhteydessä. Metsää hoidettaessa tärkeää on suosia kevyitä toimenpiteitä, jotka edistävät metsän monipuolista rakennetta (eri-ikäisyys, monilajisuus, tiheysvaihtelu) ja säästävät olemassa olevaa kasvillisuutta.

Alue 4 on lähinnä pieni rinnemetsikkö, jolla ei ole erityisiä luontoarvoja. Tärkeämpää on säilyttää tonttien välinen metsä mahdollisimman luonnontilaisena.

6.11.2026

7 Puustotiedot

Alueen puusto on pääosin mäntyvaltaista sekametsää. Koivua sekä muuta lehtipuustoa esiintyy sekapuuna paikoin runsaasti. Puusto on pääosin varttunutta, ja etenkin männyt ovat monin paikoin hyvin iäkkäitä. Alueella kasvaa myös yksittäisiä vanhoja ja järeitä koivuja.

IKÄLUOKKIEN PINTA-ALAJAKAUMA METSÄ- JA KITUMAALLA

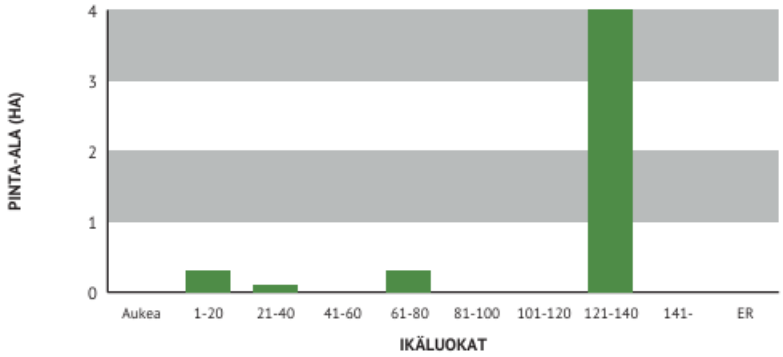

IKÄLUOKAT	PINTA-ALA, HA	PINTA-ALA, %
Aukea		
1-20	0.3	6.0 %
21-40	0.1	3.2 %
41-60		
61-80	0.3	5.5 %
81-100		
101-120		
121-140	4.0	85.2 %
141-		
ER		
Yht.	4.7	100 %

Puuston keski-ikä metsä- ja kitumaalla

118 vuotta

Puuston keskitilavuus metsä- ja kitumaalla

217 m³/ha

PUUSTO PUUTAVARALAJEITTAIN

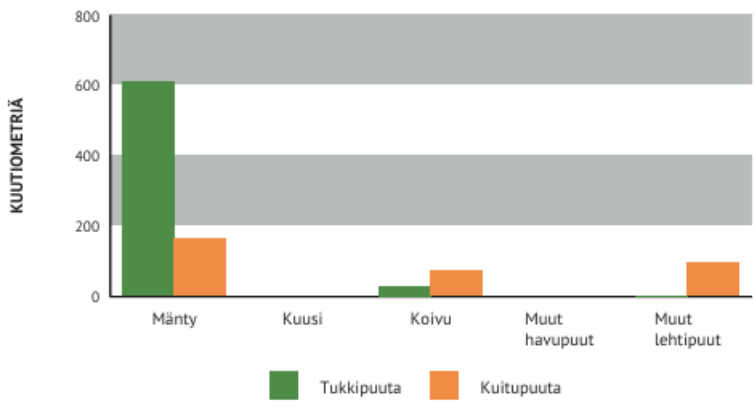

PUUSTON JA MAAPERÄN HIILIVARASTO

	NYKYPUUSTO	2030	2035	2040	2045
Puuston hiilivarasto, t CO_2	1109	1246	1333	1425	1509
Maaperän hiilivarasto, t CO_2	1604	1672	1717	1758	1792
Yht. t CO_2	2713	2918	3050	3183	3301

8 Alueen metsien kunnossapitoluokat

Käsittelyalueella olevat hoitoluokat:

M2 Lähimetsä:
Sisältää päivittäisessä käytössä olevia metsäalueita, jotka rajautuvat asutukseen.

LUON

9 Osallisuus ja vuorovaikutus

Suunnitelman tekeminen on aloitettu verkkokyselyllä 10.6.–24.6.2026. Kyselystä tiedotettiin maastotiedotteilla ja verkkojulkaisulla. Kyselyn tavoitteena oli kerätä paikallistietoa alueen käytöstä, käyttäjien kokemuksista sekä näkemyksistä alueen hoidosta ja kehittämisestä.

Kyselyn avulla kartoitettiin alueen käyttäjien toiveita ja mahdollisia huolia alueen hoitoa koskien. Kyselyyn vastasi 83 henkilöä.

Tärkeimmiksi teemoiksi alueella nimettiin:

- Rauhallisuus
- Luonnon monimuotoisuus
- Ulkoilumahdollisuudet

Vastaajat pitävät Kourulan metsäalueita tärkeinä lähivirkistysympäristönä, jonka arvo perustuu alueen rauhallisuuteen, luonnonläheisyyteen ja monimuotoisuuteen.

Alueen tärkeimpinä ominaisuuksina nähtiin metsäinen ympäristö, vanha puusto sekä luonnontilaisuuden säilyminen. Lisäksi vastaajat korostivat puuston, pensaiden ja aluskasvillisuuden merkitystä melu- ja näkösuojana. Luonnon monimuotoisuus, eläimet sekä mahdollisuus liikkua poluilla ja epämuodollisilla metsäreiteillä nousivat toistuvasti esille.

Käsittelytarpeet kohdistuivat vaarallisiin, huonokuntoisiin ja kaatumisriskissä oleviin puihin sekä paikoin liian tiheään vesakkoon ja pusikoitumiseen. Lisäksi vastaajat toivoivat näkemäesteiden poistamista liikenneturvallisuuden parantamiseksi, vieraslajien torjuntaa sekä hoitamattomiksi koettujen alueiden kunnostamista. Esiin nousivat myös kaatuneet rungot sekä joidenkin kulkureittien kunto.

Vastauksissa korostuu luonnonarvojen, virkistyskäytön ja turvallisuuden tasapainoinen yhteensovittaminen. Alueen käyttäjät toivovat metsien luonnonmukaisen ilmeen säilyvän, mutta hyväksyvät harkitut hoitotoimenpiteet silloin, kun ne parantavat turvallisuutta, viihtyisyyttä tai alueen käytettävyyttä.

Hoitosuunnitelmassa on hyödynnetty kyselyn avulla saatua paikallistietoa ja havaittuja metsänhoidon tarpeita. Asukkailla on mahdollisuus arvioida ja kommentoida suunnitelmaa vielä ennen lopullisten päätösten tekemistä.

LUONNOS 6.11.2026

Kyselyssä karttaan on voinut merkitä alueita ja kohtia, joita toivotaan säästettävän tai hoidettavan.

LUONNOS

10 Arvioitu toteutusaikataulu ja työmenetelmät

10.1 Aikataulu

Työt tullaan toteuttamaan vuosien 2027–2028 aikana.

10.2 Työmenetelmät

Pienpuuston hoito toteutetaan metsurityönä, mikä mahdollistaa poistettavien puiden tarkan valinnan ja ympäröivän kasvillisuuden huomioimisen kaikilla käsittelyalueilla. Myös mahdolliset yksittäisten isompien puiden poistot toteutetaan metsurityönä. Tällöin toimenpiteet voidaan kohdistaa tarkasti valittuihin puihin ja samalla huomioida ympäröivä kasvillisuus sekä alueen muut ominaispiirteet.

Poistettava puuaines kerätään pois erityisesti kulkureittien ja muiden aktiivisessa käytössä olevien alueiden läheisyydestä. Syrjäisemmillä alueilla osa kaadetusta puustosta voidaan jättää maastoon luonnollisesti lahoamaan luonnon monimuotoisuutta tukemaan.

Työskentelyssä pyritään mahdollisimman vähäisiin maastovaurioihin sekä säilyttämään alueen virkistyskäyttöarvot, luonnon monimuotoisuus ja metsän rakenteellinen vaihtelevuus.

LUONNOS 6.11.2025

11 Asemakaavatilanne

Toimenpidealue käsittää asemakaavassa lähivirkistysaluetta (VL), puistoaluetta (P) sekä suojaviheraluetta (EV). Alueiden hoito ja käyttö painottuvat virkistys-, maisema- ja suojaviherarvojen ylläpitämiseen, mikä huomioidaan myös suunniteltujen metsänhoitotoimenpiteiden toteutuksessa.

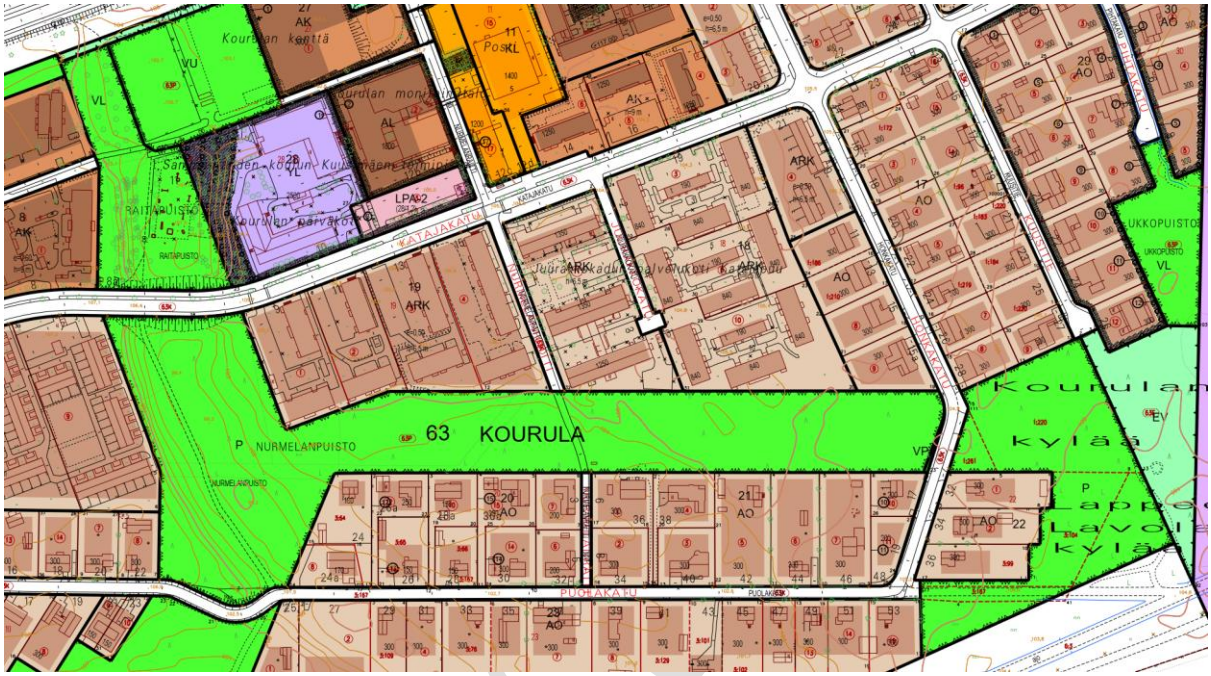

Lähivirkistysalue

Merkinnällä osoitetaan virkistys- ja ulkoilukäyttöön tarkoitetut taajamarakenteen sisäiset tai siihen välittömästi liittyvät alueet, joita ei ole tarkoitus rakentaa varsinaisiksi puistoiksi.

Puistoalue

Merkinnällä osoitetaan sellaiset virkistysalueet, jotka on rakennettu tai on tarkoitus rakentaa puistomaisiksi.

Suojaviheralue

Merkinnällä osoitetaan sellaiset lähinnä liikenneväylien varrella olevat viheralueina säilytettävät alueet, joiden tarkoituksena on pääasiassa suojata muita alueita liikenteen melu- ym. haitoilta, ja joita ei sijaintinsa takia voida käyttää virkistysalueina.

LUONNOS

12 Maisematyöluvan tarve

Suunnitelma ei tarvitse maisematyölupaa.

LUONNOS 6.11.2026

13 Liitteet

13.1 Kourulan toimenpidekartta

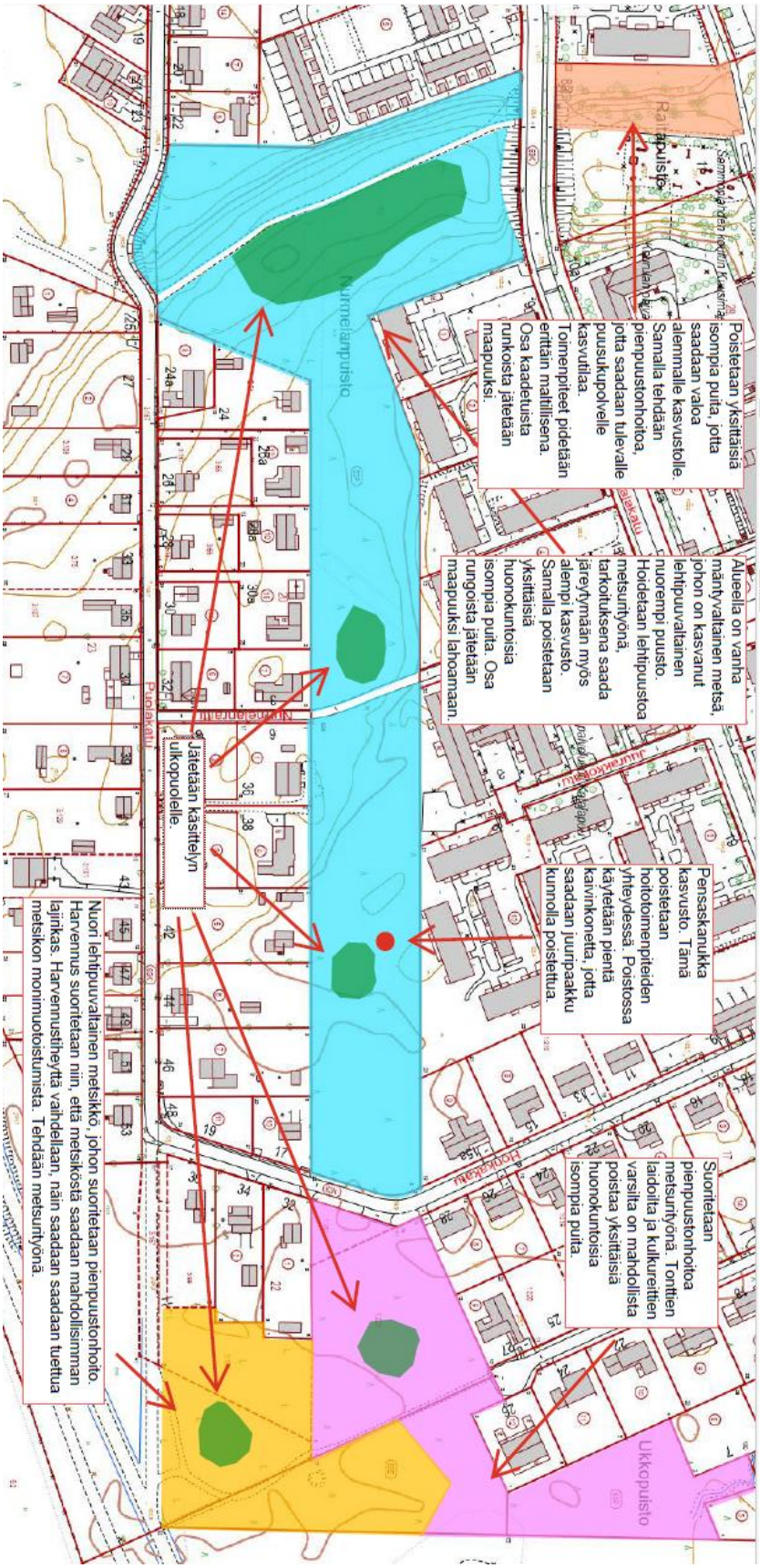

2.2026